

Dr. Mezei Éva
FJIT főtitkár

Dr. Brunner Péter
FJIT elnök

Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság

Tisztelt Főtitkár Asszony!
Tisztelt Elnök Úr!

A nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központhoz a 18 éven aluliak tüdőszűrésével kapcsolatos megkeresésére az alábbiakról tájékoztatom.

Az Egészségügyi Szakmai Kollégium – a legújabb nemzetközi ajánlások [World Health Organization, European Centre for Disease Prevention and Control, Health Protection Surveillance Centre (Ireland), National Institute for Health and Care Excellence, Committee on Infectious Diseases (American Academy of Pediatrics)] figyelembevételével - 2021-ben adta ki „A látens tuberkulózis diagnosztikájáról, gondozásáról és a tuberkulózis preventív terápiájáról” szülő (002095) azonosítójú egységes szakmai irányelvét.

Az irányelv a látens tbc fertőzés felderítése érdekében a rendszeres tesztelést a börtönök fogvatartottjai és dolgozói, az egészségügyi dolgozók, a magas tbc incidenciájú (50/100 000) országokból érkező munkavállalók, tanulmányaikat Magyarországon folytatók és betelepültek, a hajléktalanok és a kábítószer használók esetében tartja indokoltnak.

A látens tbc kimutatására immunológiai vizsgálat [tuberkulin-bőrpróba, interferon gamma teszt (IGRA)], mellkas-röntgen vizsgálat alkalmazható.

A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 2023. december 30-án hatályba lépő módosítása alapján - figyelemmel a tuberkulózis kedvező hazai helyzetére [incidencia: ~4,5/100 000 (2022)] és a szakmai irányelvben meghatározottakra - a tbc-baktériummal fertőzött gümőkóros betegek felkutatása, illetve a további fertőzés veszélyének elhárítása céljából az alábbi esetekben teszi kötelezővé a fertőző tbc-t kizárása irányában történő vizsgálatot:

„19. § (1) A tbc-baktériummal fertőzött gümőkóros betegek felkutatása, illetve a további fertőzés veszélyének elhárítása céljából az alábbi rizikócsoporthoz tartozó személyek esetében fertőző tbc-t kizáró vizsgálatot kell végezni, munkába lépéskor (amennyiben releváns), illetve első alkalommal, továbbá évente mellkasröntgen-felvétellel az aktív fertőző megbetegedés kialakulását monitorozni:

- a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 4. § (3) bekezdése szerinti hajléktalanok;
- b) az Sztv. szerinti hajléktalanok nappali melegedőjének és éjjeli menedékhelyének dolgozói;
- c) az utcai szociális munkát végzők;
- d) a népkonyha formájában nyújtott étkeztetésben foglalkoztatottak;
- e) a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény alapján tevékenykedő személyek, ha hetente legalább összesen 16 órát hajléktalanokkal foglalkoznak;
- f) a büntetés-végrehajtási intézetek fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó dolgozói;
- g) a befogadó állomások és a közösségi szállások dolgozói;
- h) a rendőrségi fogdák és őrzött szállások dolgozói;
- i) az egészségügyi intézmények patológiai és sürgősségi osztályainak egészségügyi dolgozói;
- j) az egészségügyi szolgáltatók mikrobiológiai laboratóriumainak egészségügyi dolgozói;
- k) az egészségügyi intézmények tüdőgyógyászati járó- és fekvőbeteg-szakellátást végző szervezeti egységeinek egészségügyi dolgozói;

l) az országos tisztifőorvos szakmai utasításában megjelölt országokból érkező tanulói vagy munkavállalói jogviszonyt létesítők.”

Az NM rendelet 19. § (5) bekezdése kimondja:

„19. § (5) A fertőző tbc kizártnak tekintendő, amennyiben az egyén immunológiai státuszát figyelembe véve a „fertőző tbc-t kizáró vizsgálat” keretében elvégzett immunológiai vizsgálati eredmény negatív (IGRA vagy tuberculin negativitás, illetve tuberculin pozitívítás ellenére IGRA negativitás) vagy a mellkasröntgen negatív. IGRA-val igazolt immunológiai pozitívítás ellenére sem fertőző az, aki e mellett negatív tüdőrontgen vizsgálati eredménnyel rendelkezik. **A fertőző tbc szűrését 18 év alattiak esetében immunológiai vizsgálatlal kell kezdeni, amennyiben nincsen korábbi pozitív immunológiai eredmény.** 18 év felettiak esetében is a kezdeti immunológiai vizsgálat javasolt, de elfogadható a tüdőrontgen vizsgálat önmagában is. **18 év alatti életkorban évenkénti monitorozó röntgenvizsgálat nem végezhető.** Szükség esetén a szűrővizsgálatokat az egészségügyi hatóság által kijelölt egészségügyi szolgáltató, illetve a mozgó szűrővizsgálati egység végzi el.”

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998.(VI.24.) NM rendelet – előbbiekkal megegyező – módosítása jelenleg folyamatban van. Ennek kihirdetéséig a járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben, tevékenységek esetében - figyelemmel a Módszertani Ajánlásban, illetve a 18/1998. (VI.3.) NM rendelet 19. § (1), (5) bekezdéseiben foglaltakra - a 18 év alattiak esetében szűrővizsgálat céljából mellkas-röntgen vizsgálat nem végezhető.

Tisztelettel:

**NEMZETI
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS
GYÓGYSZERÉSZETI
KÖZPONT**

Dr. Surján Orsolya

népegészségügyi helyettes országos tisztifőorvos megbízásából

Büdszenti Ildikó

titkársági ügyintéző

Országos Tisztifőorvosi Titkárság

1097 Budapest, Albert Flórián út 2–6.

Telefon: +36 1 476 1221

E-mail: tisztifoorvos@nngyk.gov.hu